

עבודת השמים

פרשת "למח לך"

ואף השתעשע עמה. חית הטרף הביטה בהקרת טובה באיש שספק לה מזון במשך הימים הקודמים, וכשנגש אליה וחלב אותה כלל לא הראתה סימני התנגדות לכך! שמח וטוב לב שב בניהו בן יהוידע אל המלך שלמה, והגיש לו את כד החלב. מיד נתן המלך את החלב לשליחו של מלך פרס, וזה מהר לצאת לדרך. הן המלך החולה ממתין בכליון עינים לתרופה שתושיע! ארכה היתה הדרך אל פרס, ובלילות נאלץ השליח לחנות באכסניות. בלילה האחרון, עת ישן באכסניה, חלם חלום מוזר, בחלום, התנכחו כל אבריו וכוח סוער. אמרו הרגלים: "חשובות אנו מכל האברים. אלמלא יצאנו לדרך כיצד היה מגיע חלב הלבניאה?" "לא!" טענו הידים. "אנחנו חשובות מכן. בלעדנו לא היה השליח מצליח לחלב את הלבניאה!" התערבו העינים בוכות ושענו בלהט: "אנחנו חשובות מכל האברים. אלמלא הורנו לו, לשליח, את דרכו לא היה הולך, אף לא היה שב ועמו החלב." "טעות עמכם," השמיט הלב את קולו, "כלכם טועים טעות חמורה. אני נתתי את העצה להביא למלך חלב לבניאה. לולא עצתי זו מה תועלת היתה בכל פעולותיכם?" בזה הרגע השמיעה הלשון את קולה. "אני חשובה ומועילה מכלכם. אלמלא כוח הדבור, מה היה כוחכם ומה היה פעלתכם?" "שתקי, לשון!" קראו לעברה כל האברים כלם, "כיצד מעזה את לדמות עצמך אלינו? הן את יושבת במקום חשוך ואפל. ובכלל, את רכה, בלד בשר, ואין בך אפלו עצם קשה אחת, כפי שיש בנו השארי אפוא בתוך הפה, ואל תתערבי בוכיחנו! אף הלשון לא שעתה לנזיפתם של האברים, באמץ השמיעה קולה ברמה: "עוד היום תוכחו, שאני הלשון שולטת בכלכם!" אמרה, ושבה אל מקומה אשר בפה. עד מהרה נעור השליח משנתו. דבר החלום צץ ועלה בזכרונו, אך כיון שמהר הוא אל המלך לא הרבה להרהר באותו חלום מוזר. לא ארכו השעות ורגלי השליח נצבו בשערי עיר הבירה. עוד זמן קצר חלף, והאיש היה בארמון, לפני המלך. "אדוני המלך," אמר השליח בקול נרגש, "הא לך חלב של כלבה שהבאתי בעבורך. שתה מן החלב, ומחלתך תעלם כלא היתה! מה הפתע השליח כשבמקום לשלח את ידו אל כד החלב, קמץ המלך את אגרופו, והלם בשלחו בחמת זעם: "לך מפה!" זעק לעבר השליח המבלבל בעיניו: קחוהו מכאן ותלו אותו מיד! הורה המלך למשרתו, והללו נכונים למלא את מצות המלך, גרדו עמם את השליח הרועד מפחד והוליכוהו לעבר עמוד התליה. רעד האיש בעלה נדף, רעדו כל איבריו כאלו צנה עזה שוררת באויר. רק הלשון לא רעדה, היא הגיחה ממקומה אשר בפה ופנתה אל האברים הרועדים: "הן אמיתי לכם כי היום תוכחו שאין בכם ממש. ראה תראו כי אני אציל את כלכם, ואז תודו כלכם כי אני, הלשון, שולטת עליכם!" וכל האברים בקשו סליחה והתחננו שתציל אותם הלשון.

"וימתו האנשים מוצאי דבת הארץ רעה... ויהושע בן נון וכלב בן יפנה חיו" (שולח יד, לז'ח) וכבר נאמר: חיים והמות ביד הלשון ומעשה שהיה: מחלה קשה פקדה את מלך פרס, מחלה שכלתה את בשרו וגרמה לו להיות כחוש וצמוק עד מאד. דרש המלך בטובים שברופאים, והללו קבעו: "תרופה אחת ויחידה יש למחלתך והיא: חלב לבניאה. לכשתשתה מחלב זה תרפא ממחלתך הנדירה". להשיג חלב לבניאה, אין זה דבר של מה בכך, כלל ועקר! הן הלבניאה, נקבת האריה חית טרף היא וכל הקרב אליה שם נפשו בכפו. ואולם, ידע מלך פרס כי שלמה מלך ישראל, החכם מכל אדם, בודאי ימצא דרך כלשהי לקרוב אל לבניאה ולחלב ממנה את חלבה. על כן שגר שליחים אל שלמה המלך, ובפיהם בקשה "השג נא בעבור מלכנו חלב לבניאה". שליחיו שלמלך פרס הצטידו במקומו רב, ידע המלך כי על מנת להשיג את החלב הנדיר יהיה בודאי צורך בתשלום הגון. כשקבל המלך שלמה את הבקשה, קרא לבניהו בן יהוידע. "אותך אשלח להביא את החלב," כך אמר לו המלך. "אך מנין אשיג חלב לבניאה?" לא הבין בניהו. "עליך לטל עמך עשר עזים ואז תפתח בפניך הדרך להשיג את החלב," אמר המלך בחכמתו, והסביר לבניהו כיצד יעזור לו העזים להשיג את חלב הלבניאה. עמים בשר העזים יצא בניהו לדרך, עד אשר הגיע אל גב האריות. מרחוק נצב וראה בין חיות הטרף לבניאה אחת מניקה את גוריה. הביט בניהו לעבר הלבניאה, ומקום עמדו במרחק גדול ממנה, השליך לעברה אחת מהעזים שהביא עמו. הלבניאה התנפלה על העז ואכלה את בשרה לתאבון. ביום המחירת קרב בניהו קמעה לעבר הלבניאה, ושוב כביום האתמול השליך לעברה עז נוספת. גם הפעם טרפה הלבניאה את העז. ביום השלישי קרב עוד ותר, וכך המשיך להתקרב עוד ועוד, בכל אחד מהימים הבאים. וכמוכן, בכל יום ויום נהג להשליך עז לעבר הלבניאה. והלבניאה התרגלה במשך הימים למיטיבה, המשליך לעברה מזון כה משבט. עד אשר ביום העשירי נצב בניהו בן יהוידע לצד הלבניאה.

הפטרה: "וישלח יהושע"

ובפגנתה אל התלנים אמרה: "השיבו אותי אל המלך, כי רצוני לומר לו דבר מה חשוב ביותר" נענו התלנים לבקשה, והחזירו את השליח אל המלך. אדוני המלך, מדוע צוית לתלות אותי?" שאלה לשונו של השליח. "מכיון שהבאת לי חלב בלבה", השיב המלך. אדוני המלך השיבה הלשון מרב התרגשות התבלבלתי זה חלב לביאה וזאת היתה כונתי בעת תשתי מן החלב ויהיה לך רפואה שלמה, וכך היה הודו כל האברים ללשון ואמר כלם חיים והמות ביד הלשון.

"ישכמו בבקר ועלו וכו' אל המקום אשר אמר ה' כי חטאנו" (שלא יד מ) וזמן התמה חרי בני ישראל היו מוכנים להכנס לארץ, וכמאמר הכתוב הננו ועלינו אל המקום אשר אמר ה' כי חטאנו, אלא התורה באה ללמד אותנו שהיסוד הראשון לחזרה בתשובה שעל האדם ראשית כל להכיר במעשה החטא שהוא עשה, אחרת לא יוכל לחזור בתשובה, ולכן כאן אומרים בני ישראל הננו ועלינו אל המקום אשר אמר ה' כי חטאנו, זאת אומרת רק ה' אמר כי חטאנו, ואילו אנחנו נקיים מעבירה, ואם אדם לא מודה בחטא אין מקום לתשובה, לכן אומר להם משה מדוע אתם עברים את פי ה' והיא לא תצלח. וכעין שמצאנו בחטא העגל, כאשר עומד משה בתפלה על חטא חמור זה אומר משה בתפלתו אנא

סיפור בהמשכים "גזל בגילגול" חלק ב.

באחד הימים פנתה לאביה, ואמרה לו: אבי יקרי, רוצה אני להתאסר לאיש. "מי הוא המאסר?" שאלה האב בשמחה. "הנער המשרת באטליז", ענתה. האב לא האמין למשמע אזניו. "האם את מהתלת בי, בתי היקרה? האם בו בחרת מכל הבחורים העשירים והמחוססים שהציעו לך? האם הוא טוב בעיניך מכל אותם בחורים למדנים ונבונים שבאו לראותך בתקנה להנשא לך?" חדר ולא ידע את נפשו. "גזרה היא משמים ואין לשנותה, הוא בן זוגי האמת", אמרה בתקף. "לא! לא תעשי זאת לעולם!" קרא האב בחרדה. "בביתי תשארי עד שילבינו שערותיך. האם לזאת גלתי ותנכתי אותך באהבה ובמסירות? רוח טהור נכנסה בך, ולדתי היקרה, חשבי היטב ותוכחי שאין זה שדוך המתקבל על הדעת". הבת לא ענתה והוסיפה לשבת בבית כשהיא אינה רוצה לראות בחורים אחרים. מאותו יום בא אליה הסב בחלום בכל לילה והציק לה שתעשה את דבריו. בצר לה פנתה הבת לאמה, אולי היא תבין ללבה, חשבה. אולם כשאמרה לה למי רוצה היא להתאסר, נדהמה האם כל כך עד שהתעלפה. כששבה אליה רוחה ולא נודע מה אמרה לה הבת, גערה בה שיהיה ואסור עליה לדבר על כך יותר. חלפו הימים והנערה לא ידעה כיצד להחלץ מן המצר. כדי לא להמרות את פי הוריה וגם למלא את רצונו של סבה החליטה להתקדש לבחור בסתר. כשאיש לא הבחין בהם נגשה אליו ובקשה ממנו לבוא אל הכרם שבקצה העיר בשעות אחר הצהריים, אחרי שהפועלים ילכו לבייתם. הבחור שהיה אסיר תודה לנערה שהיטיבה עמו, בא לשם בשעה שקבעה למרות שהיה עסוק מאד באותה שעה. הנערה כבר היתה בכרם ושב על אבן וחכמה לו. הבחור שלא העלה על דעתו מדוע הזמינה אותו, עמד מרחוק ולא העז להתקרב אליה. כשנשאה עיניה וראתה אותו, קראה לו ואמרה: "בעת תעשה כל מה שאצוה אותך". "כן גברתי, לך לא אסרב לעולם", השיב בענוה והשפיל עיניו. מתוך כיס בגדה הוציא טבעת שאין בה אבן ואמרה לו שהיא נותנת לו אותה במתנה. לאחר שהייתה הטבעת בידו למדה אותו ולהגיד את המלים: "הרי את מקדשת לי בטבעת זו כדת משה וישראל". הבחור חזר על הדברים עד שיזע אותם בעל פה. אחר כך הושיטה את אצבעה ואמרה לו לעזוב לה את הטבעת ולהגיד את הפסוק שלמדה אותו. הבחור הנרגש והמפתע עשה כדבריה והיא אמרה: "השמים מעל והארץ מתחת יהיו עדים שעשיתי את שלי, והקדוש ברוך הוא יעשה את שלי". ואל הבחור אמרה: "דע לך שאתה קדשתיני זה עתה, ועתה השמר לך לא לנלות זאת לאיש עד שיבוא הזמן ומשמים יראו לנו מה לעשות". בלי הגה מפיו הלך הבחור לדרך אחר ששקבל על עצמו לשמר את הסוד...

ההמשך יבוא!

חטא העם הזה חטאה גדלה ועשו להם אליה זרה ולכאורה במקום שמשו יקטין את החטא ויאמר להקב"ה שהיו שוננים ולא ידעו את גדל החטא משה עושה בהפקד, אלא היא הנותנת, שהיסוד הראשון הוא להכיר בחטא, ולכן הם מכירים שעשו חטא גדול ועצום לפני בורא עולם, ולכן אמר לו הקב"ה סלחתי כדברך, וכן מה שאומרים בתחנונו וסלחת לעוני כי רב הוא, זאת אומרת דע אני שעשיתי מעשה חמור ורבף לכן כשאני מכיר בזה ראוי אני שתתקבל תשובתי, וכמו שאמר חז"ל ומודה ועוזב ירחם, שמי שמודה בחטא שעשה ראוי הוא לרחמים ולתשובה, מה שאין כן במרגלים שלא הודו בחטאם אלא טענו שרק ה' אמר כי חטאנו, ועל זאת השיב להם משה מדוע אתם עברים את פי ה' והיא לא תצלח. ובהו אפשר לפרש ולהסביר את דברי הנביא ירמיה (פרק ב') שאמר הנני נשפט אותך על אמרך לא חטאתי, זאת אומרת שהקב"ה הקפיד יותר על זה שאדם מצדיק את עצמו ואומר לא חטאתי מאשר אדם המודה כי נכשל בעברה ומבקש לחזור בתשובה על כך, וכמו שאמרנו מכסה פשעיו לא יצליח ומודה ועוזב ירחם, וזה שאומר לא פעלתי און ענשו יותר גדול מאשר אדם מודה במעשיו הרעים ומבקש עליהם סליחה. (וידבר יוסף)

סינת ההלכות "שחרית ומנחה בראש חודש" (סימן תכא)

כב. אם חל ראש חודש ביום ששי, ושכח לומר יעלה ויבוא במנחה, ונזכר בליל שבת, לא יתפלל תשלומין, אלא יבין בדרכה מעין שבע. וראה לעיל סימן קח סעיף כו. וילקוט יוסף חלק א' מהדו"ק תשמ"ה עמוד רלז.

כג. אם טעה ואמר נסח "יעלה ויבא" קודם ועל כלם [במקום שאומרים בו ועל הנשים], וסיים תפלתו, חוזר ומתפלל ומזכיר יעלה ויבא ברצה במקום שתקנו חכמים. וכן מי שאמר יעלה ויבא קודם רצה, בתפלת חוה"מ, או בשחרית ומנחה של ר"ח, וסיים תפלתו, צריך לחזור ולומר שוב יעלה ויבא במקומה, קודם ואתה ברחמיך הרבים. אך טוב שיתנה שאם אינו חייב לחזור ולהתפלל תהיה תפלתו תפלת נדבה. ואם אמר יעלה ויבא בשומע תפלה, מן הדין אינו חוזר, ומ"מ אם סים תפלתו ורוצה לחזור, יתפלל בתנאי נדבה. [ביש אמר ח"ח סימן טז].

"קריאת ההלל בראש חודש" (סימן תכב)

א. קוראים את ההלל בדלוג, בין ביחיד בין בצבור. וצריך לאמרו בשמחה ובנחת ובקול רנה ותודה, ולא במרוצה. ומנהג רע הקבץ בכמה מקומות שאומרים ההלל במרוצה כבלע את הקדש, הרעים יצאו דחופים, ועד מדרה ירוץ דברו, כל כי האי העדר טוב ממציאותו. אולם אין להאריך בנגונים, שהרי ראש חודש הוא יום שאין בו בטול מלאכה לאנשים. [ילקוט יוסף שבת כרך ה' עמוד רפז].

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יונפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאוגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורמון בן חוה	יוסף צברי בן אהרן

ת.צ.ב.ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:

יש לשלוח הודעה לאימייל:

avodat.ase@gmail.com

כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי "לדעת" ו"דרוש" ועוד...